

โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตามพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงห่วงใยเด็กและเยาวชน ตลอดจนประชาชนในถิ่นทุรกันดาร และพระราชทานความช่วยเหลือผ่านโครงการต่าง ๆ ทั้งด้านโภชนาการ การส่งเสริมคุณภาพการศึกษา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นักเรียนในพระราชานุเคราะห์ การฝึกอาชีพ การควบคุมโรค ขาดสารไอโอดีน การส่งเสริมสหกรณ์ หน่วยแพทย์พระราชทาน และการส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถพัฒนาตนเองและชุมชนทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน หน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมสนองงานตามพระราชดำริ โดยดำเนินการตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับที่ ๕ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๙ ได้จัดทำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ที่น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๔) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เข้าร่วมสนองงานตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยร่วมกับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สสท.) ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานโครงการเริ่มต้นจากโครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน และสานต่อด้วยโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน รับผิดชอบในการวางระบบบัญชี และให้ความรู้ด้านการบัญชีที่เหมาะสมแก่ครู และนักเรียน โดยน้อมนำแนวพระราชดำริใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ให้ “เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา” โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Development) ในการพัฒนาคน พัฒนาการเกษตร สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม และเป็นการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic Development) เชื่อมโยง ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม พร้อมทั้งน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานแก่พสกนิกรไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นแนวทางการพัฒนาด้วย โดยบูรณาการงานร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองงานตามพระราชดำริ ได้แก่ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นต้น รับผิดชอบในการสอนแนะนำการจัดทำบัญชีกิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมผลิตทางการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูและนักเรียน เพื่อฝึกหัดให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ด้านการบัญชี ให้รู้จักการคิดคำนวณเลข รู้จักวางแผนในการจำหน่ายสินค้าและผลผลิต ปลูกฝังให้รักการจดบันทึกบัญชี อันจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ทำให้รู้จักการใช้บัญชีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจวิธีการจดบันทึกบัญชี สำหรับโครงการส่งเสริมสหกรณ์นักเรียน

๒.๒ เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้หลักประชาธิปไตย และร่วมพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชี

๒.๓ เพื่อสร้างวินัยทางการเงินให้เกิดแก่ครอบครัว และสถาบันการศึกษา

๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการภูมิปัญญาทางบัญชี ระหว่างโรงเรียน นักเรียน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนของโรงเรียนในสังกัด ตชด./สพฐ./สช./พศ./กทม./อปท. จำนวน ๑,๙๘๐ คน

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่รับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

๔.๑.๑ การดำเนินการก่อนการอบรม

(๑) ศึกษาข้อมูลของโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อแยกกลุ่มเป้าหมายตามศักยภาพในการทำบัญชีกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนไม่ได้ กลุ่มที่ ๒ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนได้ แต่จัดทำรายงานทางการเงินไม่ได้ และ กลุ่มที่ ๓ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนได้ จัดทำรายงานทางการเงินได้

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานร่วมบูรณาการ เพื่อวางแผนในการอบรมแบบบูรณาการ

(๓) จัดทำแผนอบรม และแจ้งให้โรงเรียนทราบ

๔.๑.๒ การอบรม/สอนแนะนำการจัดทำบัญชี (ไตรมาส ๑)

(๑) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน ให้แก่นักเรียน/ครู ๕๐๐ โรงเรียน ๆ ละ ๓ - ๔ คน รวม ๑,๙๘๐ คน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนไม่ได้ ๒๖๙ โรงเรียน ๆ ละ ๓ - ๔ คน
- อบรมการจัดทำบัญชีฯ จำนวน ๑,๐๗๕ คน เน้นสอนการจัดทำ

เอกสารที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และการบันทึกบัญชีในสมุดรับ - จ่ายกิจกรรมสหกรณ์ และบัญชีย่อย

กลุ่มที่ ๒ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนได้ แต่จัดทำรายงานทางการเงินไม่ได้ ๑๘๕ โรงเรียน ๆ ละ ๓ - ๔ คน

- อบรมการจัดทำรายงานทางการเงิน จำนวน ๗๓๔ คน เน้นสอนการปิดบัญชีประจำวัน/เดือน/ภาคเรียน และการจัดทำรายงานทางการเงิน

กลุ่มที่ ๓ จัดทำบัญชีสหกรณ์นักเรียนได้ จัดทำรายงานทางการเงินได้ ๔๖ โรงเรียน ๆ ละ ๓ - ๔ คน

- อบรมการใช้ข้อมูลรายงานทางการเงิน จำนวน ๑๗๑ คน เน้นสอน การใช้ข้อมูลรายงานทางการเงิน

(๒) ต้นกล้าเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่นักเรียน ๔๕๒ โรงเรียน จำนวน ๑๖,๑๓๓ คน

๔.๑.๓ การกำกับแนะนำและติดตามผลการจัดทำบัญชี

(๑) กำกับแนะนำการจัดทำบัญชีฯ โรงเรียนละ ๑ ครั้ง (ไตรมาส ๒-๓)

(๒) ติดตามการจัดทำบัญชีฯ โรงเรียนละ ๑ ครั้ง (ไตรมาส ๓-๔)

๔.๑.๔ การรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี /การนิเทศงาน

(๑) เข้าร่วมประชุมกับจังหวัด และส่วนล่องหน้า เพื่อกำหนดจุดถวายนายงาน และจัดทำหนังสือแจ้งร่างกำหนดการเสด็จพระราชดำเนินให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ

(๒) จัดเตรียมข้อมูลในการถวายนายงาน ได้แก่ สมุดบัญชีของกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนและกิจกรรมผลิตทางการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน/บัญชีต้นกล้าเศรษฐกิจพอเพียง การจัดบอร์ดรายงานกำไรขาดทุน รายงานทรัพย์สิน หนี้สิน และทุน สมุดบัญชีของนักเรียนและผู้ปกครอง

(๓) มอบหมายเจ้าหน้าที่ร่วมรับผิดชอบในทุกจุดที่เกี่ยวข้อง

(๔) จัดทำรายงานผลการรับเสด็จแจ้งอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เช่น กระแสพระราชดำรัสที่สำคัญ ข้อมูลที่ถวายเป็นรายงาน เป็นต้น

๔.๒ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

(๑) วางแผนการติดตามประเมินผลการจัดทำบัญชี และแจ้งให้ สตส. ทราบ

(๒) ติดตามประเมินผลนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ ของโรงเรียน ๕๐๐ แห่ง (ติดตามทุกคนที่สอน) เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ในพื้นที่ ตลอดจนประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

(๓) ร่วมรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี/นิเทศงานกับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(๔) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

๔.๓ กองประสานงานโครงการพระราชดำริ

(๑) กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานของโครงการฯ

(๒) สนับสนุนเอกสาร แบบพิมพ์ สมุดบัญชี และคู่มือ

(๓) รวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

(๔) ติดตามประเมินผล (รวบรวม/วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อบริหารโครงการ)

(๕) ร่วมรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยประสานงานกับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี แจ้งกำหนดการเสด็จพระราชดำเนินให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และรวบรวมกระแสพระราชดำรัสที่สำคัญเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(๖) สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ เสนอกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๕. พื้นที่ดำเนินการ

โรงเรียนในโครงการตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๖. ผู้ดำเนินการ

สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ๕๐ จังหวัด

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๘. งบประมาณโครงการ

งบประมาณจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจวิธีการจดบันทึกบัญชี สำหรับโครงการส่งเสริมสหกรณ์นักเรียน

๙.๒ นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้หลักประชาธิปไตย และร่วมพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชี

๙.๓ ครอบครัว และสถาบันการศึกษา เกิดการสร้างวินัยทางการเงิน

๙.๔ มีเครือข่ายการจัดการภูมิปัญญาทางบัญชี ระหว่างโรงเรียน นักเรียน

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ : จำนวนกลุ่มเป้าหมายตามโครงการฯ ได้รับการสอนแนะนำการจัดทำบัญชี
๑,๙๘๐ คน

เชิงคุณภาพ : ร้อยละ ๖๕ ของกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี
: ร้อยละ ๑๔ ของกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมสามารถยกระดับการจัดทำ
บัญชีกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนได้
